Խմբագրոյ իշին սէնէվի գրյ.մէթի 8 մէճիա.
6 այլըգ 4 •
3 այլըգ 2 •

Թաշրալար իշին բօսթ իւճրէթի պիզէ օլարագ, Սէնէվի գրյ. 10 մէճիա.
6 այլըգ 5 •
3 այլըգ 2 1/2 •

Էլտէն նիւսխէմիզ սաթըլըր իւրի էլի բարալըգ գայիմէյէ։

Ազգապատկան Էջմիածին

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՋԻԵԱՍ

1878 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 20 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2

1294 ԹՎԻՆ ՍԱՆԻ 20. ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

1290 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 8 Ն. 3912

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի տէֆա 3, Զինճի տէֆա 2, Յիւնճիւ վէ սոնրի տէֆալար իշին 1 գ. Իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլան սաթըրըն գ.։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճէշէնպիհ բազարընտա վագը Ն. 41 Իբսի խանընտա Կարապետ Ե. Փանոսեան իսմինէ իրսալ իտիլէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՑԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լահօր, 30 Նոյ.

Ափղանիսթանտա Ինկիլիզլէրէ մուխալիֆ օլան տաղլըլար, Խիպէր կէչիտինի Թահթը մուհասէրէյէ պատրաստ։ Ինկիլիզ ասքէրի Փըրգալարընըն մուխասէրաթը գաթթ օլունտու։ Գաֆիլէլէր ավէթէ մէճբուր օլտուլար։ Կէչիտի մուհասէրէսէն զուրթարմագ իչին ասքէր սէվգ օլունտու։

Պէրլին, 29 Նոյ.

Էմնիեթը ամէնի իխլաս իտէպիր տէնի հագգլարընտա շիպհէ օլունան քէսանընը, Պէրլին, վէ Բոթատամ, վէ Շարլոթենպուրկ նամ շէհիրլէրտէ իգամէթ իթմէլէրինէ միւսաատէ օլունմաեաճաղընա տաստիր պիր իլանը բէտմի նէզր օլընմըշ տըր։ Պու շէհիրլէրտէ պիրահ թաշրմագ վէ բաթարար գումպարալար սանմագ թահմը մէմնո իէթէ ալընմըշ տըր։

Պէրլին, 28 Նոյ.

Սոսիալիսթլէրին էն պէյիքլէրինէն գրրպ գաատարը պու կիւն մէմլէքէթէն սիւրգիւն էտիլտիլէր։

Բօմա, 29 Նոյ.

Սոսիալիսթլէրին հէյեճանը իւզէրինէ, հիւքիւմէթ թարաֆընտան ճէմիեէթ մասէյէրի, վէ Պարլանթի գիւսի գաբաթըլըը։

Բօմա, 29 Նոյ.

Տերոէսթ իտիլէն էվրագ, սոսիալիսթլէրին ինթիգամը հալինի, վէ խարիճէյէ օլան մինասէպաթը պիլտիրմէքտէ տիր։

Ամինա, 29 Նոյ.

Պ՝ըլին մուահէտէնամէսի մուճիպինճէ նէնան հուտուտարընը թատիհի իշին տէվլէթը Ամեէ թարաֆընտան պիր գօմիսիօն թայէին օլունտուղունա տայիր հիւքիւմէթ էհնուզ բէսլի պիր խասէր կէլմէմիշ տիր։

Ասքէրի մ'ելքիէէնին թանզիմի հագգընտա հիւքիւմէթին թագտիմ իթտիղի գանուն լայիհասը մէճլիսի մէպուսան թարաֆընտան իչիւնճիւ գրաաթատա 6½ գուրագա գարշը 83 գուրա իլէ գապուլ օլընմըշ տըր։ Մէճլիսի մէպուսան բազար իրթէսի կիւնիւ պիւտճէյի միւզաքէրէէ միւպաշէրէթ իտէճէք տիր։

Միւսիւ Գումանտուրսընը թահթը բիասէթինտէ օլան պու հէյեէթը վիքէյա սապիթ կիպի կէօրիւնիւեօր։

Պիւքրէշ, 29 Նոյ.

Տսխիլիէ նազըրը միւսիւ Բօզէթթի իսթիֆասընը զէրիպ բրէնս թարաֆընտան գապուլ օլունտու։ Միւսիւ Գոկալնիսքանո, տսխիլիէ գայմագամը թայէին օլունտու։

Միւսիւ Բօզէթթի, իթթիֆագը արա իլէ մէճլիսի մէպուսան բէյլիսի թայէին օլընմըշ տըր։

Բէյթա, 30 Նոյ.

Գօնթ Անտրասի, պու կիւն Ավստրիա մէպուսան մէճլիսինին պիւտճէ գօմիսիօնընտա բուլիթիգանընը հալը հապերը հագգընտա ուզուն պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։ Գօնթը մուշարիւյհ, Ավստրիա, Պոսնա վէ Հէրսէք շիմալէք մէվգեսը իթթիխազ իթմէմիշ օլսա, հուտուտտա քեային օլան Ավստրիա վէ Մաճարիսթան էհալիսինին ասայիշի, քիւչիւք տավլէթլէրինէ քէյֆինէ թապի օլմագ լազըմ կէլէճէկինի կէօսթէրիր, Ավստրիա, Պոսնա վէ Հէրսէք խաթիրասը թալէպինէ մուվաֆագաթ էյլէմէմիշ օլսա, մէսէլէյի շարգիեէ վիւսաթը քեամիլսիյէ մէյտանա չըգարագ, Ավստրիաեը, իչպու իքի էհալէթին խաթիրասընը իճապ էյլէսէյի մըգտարտան տահա պէյանը ֆէտտաքեարըգարը էհրասընա մէճպուր իսթէճկինի, վէ տէվլէթլէր, Ավստրիաեը, Պոսնա վէ Հէրսէք խաթիրասընա մէմուր իթմէքլէ, Ավստրիանըն շարգտարի մէնաֆիիէսին մէշրուիեէթինի թատտըգ վէ պէյան վէ գուվվէթի պիր Ավստրիսեա, Էրզրումանը իհթիեաճը օյտուղունու իլան էյլէմիշ օլտուգլարընը պէեան իթմիշ տիր։ Պատէհու մէպուսանտէն պիր չողու, Պոսնա վէ Հէրսէք խաթիրա միւտտէթի վէ պու իքի հեալէթի էյհագ էյլէմէք վէ եալսօտ խաթիրաեը եէնի Բազարա գաատար թէմտիտ իթմէք նիեէթինտէ պուլունուպ պուլունմատընը հագգընտա հիւքիւմէթ իրատը սիւալ իթմիշէր տիր։ Գօնթ Անտրասի եաընը ճէվապ վիրմէյէ տիր։

Լոնտրա, 30 Նոյ.

Մէրքէզի Ասիա հագգընտա Ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա արասընտա թաաթի օլունան էվրագ պու կիւն նէշր օլունտու։

Միւսիւ Ժ.Էրին, 1878 սեպտեմբեր 9 թարիխլի պիր թէլէկրաֆնամէսի, Ռուսիա տէվլէթինին, մէրքէզի Ասիա մէսէլէսինտէ քի հարաքեաթը, Ինկիլթէրրանըն չարդ պուհրանընտաքի մուամէլէսինէն նէշէթ իթտիկինի թատիգ իտիեոր իսէ տէ, տէվլէթը մուշարիւյհանընը նիեաթը, սուրէթը սուրհիեէ քէսպ իթտիկինի պէեան իտիեոր։ Եէնէ պու թէլէկրաֆնամէտէ, միւսիւ Իսրամօֆընը, Գապուլա մէմուրիեէճի, մուվաղգաթ, վէ պիր մուամէլէյի նազիքեանէլտէն իպարէթ պուլունտուղու կէսթէրիլիեոր։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕՅԹՐ

Լոնտրա, 30 Նոյ.

Ափրիա գապիէսի, Եամրուտ գապիէսի գուրպընտէ վագը Ինկիլիզ մէվգեսինէ աթէշ իտիեոր։

Ալի Մէսճիտ իլէ Եամրուտ միանէսինտէ օլան Խիպէր կէչիտի մուհասէրէ օլունտու։

Ալի Մէսճիտի մուհաֆագաեա մէմուր օլան ասքէրին մըգտարը արթըրըլտը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ Վ Է ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Եէնեա վիլայէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Մէճիտ գազասը գայմագամլըը, Ֆիլիթ խանէտանընտան Մէհէմմէտ Ատէմ էֆէնտիեէ։

Այտընը վիլայէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Ալա շէհիր գազասը գայմագամլըը, Քէյֆիեէդ գայմագամլըընտան միւնֆասըլ Մէհէմմէտ Խիւսրէվ էֆէնտիեէ։

Վիլայէթը մէզքուրէ տախիլինտէ Ագհիսար գազասը գայմագամլըը, Էշմէ գայմագամլըընտան միւնֆասըլ Մէհէմմէտ Հիւսնի էֆէնտիեէ։

Տիարպէքիր վիլայէթը ճէլիլէսի տախիլինտէ Ամիդիեէ գազասը գայմագամլըը, Մէտեան գայմագամլըընտան միւնֆասըլ Բիֆաթ էֆէնտիեէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Բուսիա սէֆիրի Պասը Ալիեէ պիր նօթա կէօնտէրիպ, հիւքիւմէթը Օսմանիեէ գ.յրը հիւքմինտէ օլան մահէլլէրտէ ադար սահիպի օլան Պուլղարլարընը, Շարգի Ռումէլիտէ, վէ Պուլղարիսթանտա ագարաթ սահիպի Միւսիւմանլար իլէ միւպաատէյի ազարաթ իթմէյէրինէ միւսաատէ օլունմասընը թալէպ էյլէմիշ իսէ տէ, պու սուրէթին իլէրուտէ մուճիպ օլաճաղը միշքլաթ ու միւնազաաթտան նաչի Պասը Ալիտէն, թալէպը վագը բէհինի դապուլ օլմամըշտըր։

Պէյլի պիր թալէպ Մազհար բաշա հագրէթլէրինէ, ժէնէրալ Թօթլէպէն թարաֆընտան տէրման օլունմուշ, վէ հաթթա պու մագսատէ վիսուլ իչին բէք չօղ մահրիքեաթ տախի իճրա օլունտուղու իլտիլիմիշ տիր։ Բուսպալարլարընը պունտան մագսատլի, ադար սահիպի Պուլղարլարը տա հիճրէթէ թէշվիգ էյլէմէք տիր։

Բուսիա սէֆիրի Պասը Լոպանովընը, Էտիրնէյէ կիթտիկինի եազմըշ իտիք։ Միւշարիւյհ հագրէթլէրի, ճումա իրթէսի կիւնիւ Կէլիսօլուեա պիր թապուր ասասքիրի Դիզամիեէ կիթմիշ տիր։

—Մէմուրիեէթը մախսուսէյի թէֆթիշիեէ իլէ կէչէնլէրտէ Բուսէլի թարաֆլարընա ադիմէթ խէն Ալի պէյ էֆէնտի պու քէրրէ իքմալը թահգիգաթ իտէրէք Տէրիսաատէթ ավէթթ իթմիշ տիր։

—Կիրիտ վալիսի Ալէքսանտր բաշա հագրէթլէրի, կէչէն ճումա կիւնիւ Կիրիտէ միւվասէլէթ իյլէտէյի հավատիսը թէլէկրաֆիեէլտէն տիր։

—Ճէզրէտէ վուգու պուլան իսթիալընը միւէսսիսի Պէտէրսան բաշապատէլէրտէն Հիւսէյին վէ Օսման պէյլէրէ նասիհաթ իթմէք, վէ քէնտիլէրինի, տայիրէյի իթտաթա ճէլպ էյլէմէք իւզրէ, պիրատէրլէրի եավէրանը հարպտէն Պահրի պէյ իլէ սիկէր պիրի, պու քէրէ Տիարպէքիր ճանիպինէ ադիմէթ մէմուր օյմարընը, պու կիւնլէրտէ օ ճանիպէ ադիմէթ իտէճէքլէր տիր։

—Բուսիանընը Բումանիա վէ Տօպրուճատա պուլունան ասքէրլէրի գարիպէն օրալարը թախլիեէ իտէճէկինտէն, օրտուընը սանտընը, վէ իտարէ մէմուրլարը Բուսմուղա նագլ էլէ, պունտան պէյլէ թէտիեաթ տախի օրատա իճրա օլունաճագ տընը։

—Մարսիլիատան Տէրիսաատէթէ կէլմէքտէ օլան Ֆրանսըզ բօսթա վապորու Զանագ գալէատա գարաեա օթուրմուշ տուր։

—Պու կիւն զալպանէյի ամիրէտ Բումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթընընը 53 իւնճիւ գուրասը ալէնէն քէշիտէ օլունաճաղ։ պանդը Օսմանի թարաֆընտան իլան զբ.ընմըշ տընը։

—Բուսիանընը Անատօլու օրտուտունու հալը հարպա վագ իթմիշ օլտուղու էրզրումտան պիլտիրիլ եօր։

—Մէճլիսը աեան աղասընտան Գօսթարի Անթօրալ էֆէնտի հագրէթլէրի իլէ Բուսիալըարա միխմէճլիթ օլարագ թէշքիլ զբընան գօմիսիօնա տէվամ իթմէքտէ օլան Օհաննէս էֆէնտիեէ իշչիւնճիւ բիւթպէտէն ադիրէր գրթա Օսմանի նըշանլարը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Թէքֆուրտագըյլա Տէրիսաատէթ ադրասընտա հավթատա իքի տէֆա իշէմէքտէ օլան բօսթա, պու կիւնտէն իթիբարէն, պիլա իսթիհնա հէր կիւն հարէքէթ էյլէէճէկինտէն, էմանաթը նագտիեէ եալընըզ էվվէլքի կիպի հաֆթատա իքի տէֆա իրսալ օլունմագ իւզրէ, մէքթուպ վէ զագէթա վէ սայիրէնին հէր կիւն Տէրիսաատէթտէ պուլունան բօստախանէլէրէ կիթա իսթիմէսի իլանընա իսթիտար գալընընը։

—Պիր միլեօն իւչ եիւզ սին լիրալըգ պիր իսթիգրազ իչին, Մալիեէ նէզարէթի իլէ Սօսիեէթէ ժէնէրալ տիրէքթօրու Մ. Սալոմոն Ֆէրնանտէզ, վէ էսհամը գամպիօ շիրքէթի տիրէքթօրու Մ. Պաբրէտ վէ շիւրէքեասը միանընտա ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթընը հիւսնի նէթիճէ վիրտիկինի էվվէլքի կիւն եազմըշ իտիք։ Պու քէրրէ Վագրթ զազէթասընընը ալտընը մահիսաթա կէօրէ, մէզքուր իսթիգրազ կէլէճէք 1879 էնէսի դեկտեմբերի իսթիխասընտան իթիբարէն, պազը կէօմրիքլէր վարիտաճընտան այտա եիւզ երկիրմի պէշ պին լիրա իթասըյլա, 1880 սէնէսի դեկտեմբերի զաեէթինէ գատար արգասը ալընմագ իւզրէ, եիւզտէ ան ֆայիդէյի ագտ օլունմուշ տուր։

Թահգրդ օլունտուղունա կէօրէ, իչպու իսթիգրազ գավայիմի նագտիէնին մուհաֆազայի զըյմէթ ու իթիբարը, վէ օնա թէֆիրրու իտէր մուամէլէնին իճրասը եօլունտա իսթիմալ օլունաճագ տընը։

—Գուրպան պայրամը եագլաշմասը միւնասէպէթիյլէ, ումումի տէվլէթ մէմուրլարընընա պու կիւն պիրէր մաաշ վիրիլէճէք տիր։

—Եէնի-Բազարա տայիր Պասը Ալի իլէ Ավստրիա գապինէթօսու արասընտա, միւքեալէմէ խիրմէք իւզրէ օլան խուսուսուն պիր իքի մուէթէֆիրրի ճիհէթինտէն պաշգա ճիհէթլէրի թահթը գարարա ալընմըշ, վէ հէնուզ գարարկիր օլմաեան ճիհէթլէրի տախի տիւնքի մէճլիսի մախսուսու միւքէլլատա թէզքիր օլունուպ, իշիտիլմիկինէ կէօրէ, նէթիճէյի գարար զաթը հազրէթի Բաթիշահիեէ արզ օլունաճագ տընը։

—Մուախսարլն թահգրդ իտիլմիկինէ կէօրէ, Բուսիա սէֆիրի բրէնս Լոպանովի հագրէթլէրինէ, ճիւմաա իրթէսի սապահը սատրազամ հագրէթլէրինէ տէվլէթխանէլէրինէ կիտիպ, իքի սատթ գատար իթտիկի միւլագաթտա, սէֆիրի միւշարիւյհ իքի իչ այ ադտէմ վիրմիշ օլտուղու եէրի սէքիզ պէնտի չամիլ լայիհա մուճիպինճէ, Այ—Սթէֆանօս ահտնամէսինին Պէրլին գօնկրէսինտէ թատիլ օլունմաեան մատտէլէրի իզէրինէ պիր ահտնամէյի գաթի թանզիմինի թէքլիֆ, վէ պու ահտնամէյի գաթի եաբըլմատըգճա, Բուսիանընը Էտիրնէյի թախլիէսէտէ մաազուր օլտուղունու իֆատէ վէ թէպլիղ իթմիշ, վէ ահտնամէ թանզիմ օլունտուղու հալտէ, Բուսիա ասքէրինին մէվգեսի մալիմէյի իքի այ զարֆընտա քեամիլէն թախլիեէ իթմէսինէ չալըշըլաճաղընը, վէ լաքին իհթիեաթէն ահտնամէտէ թարիխի ինագտինտէն իֆիպարէն, նիհաեէթ իչ այ զարֆընտա թախիեէ չարթը վագ իտիլմէսինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Բիվաեէթէ կէօրէ, էվրօբա տավլէթլէրի տախի, ահվալը ուժուսմիեէնին քէսալ սիւքիւնէթ իթմէք իւզրէ օլունուղու չու զէմանտէ, սուլհ ու ասայիշէ պիր գաթ տահա թազիեէթ վիրմէք արզուսույլա, Պասը Ալի իլէ Բուսիա պէյնինտէքի մէսայիի մուալլագաեա հիւսնի խիթամ վիրիլմէսի էմէլինտէ իմիշլէր։

—Խաղինէյի խասա նազըրը Այտիտ բաշա հագրէթլէրի, տիւնքի կիւն Պասը Ալիեէ կէլէրէք, սատրազամ հագրէթլէրի իլէ կէօրիշտիքլէրի կիպի, ճումա իրթէսի կիւնիւ տախի Ավստրիա սէֆարէթխանէսինէ պիլագիմէ, գօնթ Զիչիեէ վիզիթա վիրմիշլէր տիր։

—Բումանիա օրթա էլչիլիկինէ թայէին օլունմուշ օլան Սիւլէյման պէյ էֆէնտի հագրէթլէրի, մահէլլի մէմուրիեէթլէրինէ միթէվէճճիհէն, եարընքի սալը կիւնիւ Բէթրաուրկատան հարէքէթ իտէճէքլէրի կիպի, մանէթլէրինէ մէմուր օլան զէվաթ տախտ քէյլիք եարընը Խոթանպօլտան ազմէթ էյլէեէճէքլէր տիր։

—Շարգի Ռումէլի Պուլղարլարը նամբնա օլարադ սէքիզ օն Պուլղարտան իպարէթ պիր հէյլեէթը մէպուսէ մարիֆէթի իլէ Էվրօբա գօմիսիօնունա թագտիմ օլունան արզուհալա գօմիսիօնու մէղքիւր թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապըն սուրէթի Մարիցա զաղէթասընտա կէօրիւլմիւշ օլմազլա թէրճէմէսի պէրվէճհի զիյր պէհան օլունուր.

Միւսիւլէր,

Պիզիէրէ թագտիմ իյլէտիյինիզ արզուհալտէ, Պէրլին մուահէտէսինին պիր չօգ մատտէլէրինէ գարշը շէտիտ գրիթիգալար միւնաէրիճ տիր. Էվրօբա գօմիսիօնու, ազալաչընտան հիչ պիրիսինին իշ պու չախսի արզուլարա թէվֆիգ հարէքէթէ սէրպէսթ օլմասըզընը նազարը տըգ գաթտան չըգարմամանըզ իչին սիզլէրէ ըճճա իտէրիմ։

Ամանեա, Ավսթրիա–Մաճարիսթան, Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա, Իթալիա, Ռուսիա, վէ տէվլէթի Ալիէե գօմիսէրլէրի, տիւէլի մուաղզամա թարաֆընտան ագտ օլունուպ, Պէրլին գօնկրէսինտէ պուլունան իմբէրատօր, գրալ, վէ հիւքմտարլարտան թաստիգ գելընմըշ օլան ահանամէյի մէղքիւրուն իճրասը խուսուսունա եարտըմ իչին պուրաեա իզամ գելընմըշլար տըր։ Պինապէրին Էվրօբա գօմիսիօնու, վէքիլի պուլունտուղումուզ տէվլէթլէրին ագտ իթմիշ օլտուգլարը մուահէտէյի մէղքիւրէէէ գարշը օլան հէր նէվի արզուհալըն թէֆթիշինտէն իճթինապ իթմէէէ պօրճլու տուր։ Գօմիսիօնը մէղքիւր էկէր իշ պու գայիտէյի թէմամի իլէ իճրա իթմէէօր իսէ, անճագ սիզի իլէքէմալի խուլուսլա թաաթիի էֆքեար իչին շու էլէ կէչէն ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէք արզուսինէ մէպնի տիր։

Արզուհալընըզ միւնտէրիճաթընտան պաշլըճա գօմիսիօնը նազարընա չարբան մատտէ, տէյիլ եալընըզ ահվալը ումումիէյի բօլիթիգէյէ, հաթթա Պէրլին մուահէտէսինին էհէմմիեէթի հագգընտա եանլըշ էֆքեարա զահիպ օլմանըզ տըր։

Էհալինին, պու կիպի պիր էֆքեարա զահիպ օլմասընա սէպէպիեէթ վիրէն մալիւմաթլարը գանղի մէնպատէն ալմըշ օլտուղունու թէֆթիշ իթմէք իսթէմէզ իսէք տէ, մէսայիլի մէղքիւրէ հագգընտա սիզլէրէ մալիւմաթը սահիհէ վիրտիկիմիզտէ, պիր վազիֆէ էյֆա, վէ հէմ տէ սիզլէրէ պիր իսբատէթ իթմիշ օլուրուզ զանն իտէրիզ։

Շուրասը սահիհ տիր քի կէրէք պիւյիւք վէ կէրէք քիւչիւք միլլէթլէրինհալինի թայերին իչին գարարը միւշթէրէքլէրի լազըմ կէլէն տէվլէթլէրին ճիւմլէսինին տէ, Պէրլին գօնկրէսինտէ մուրախասը վար իտի։ Պինապէրին հէր գանղի միլլէթ քի Պէրլին միւսալէհանամէսինին ահքեամընա թէվֆիգ հարէքէթ իթմէեի ըէտտ իտէր, էմրի պասիրէթէ գարշը հարէքէթ, վէ քէնտիսինի ճիտտի պիր թէհլիքէեէ իլգա իթմիշ օլուր։

Պուրասընը պիլտիրտիքտէն սոնրա, գօնկրէնին, պաշլըճա սիզէ այիտ օլան գարարլարընը նազարը թէֆթիշտէն կէչիրէլիմ։ Մէղքիւր գարարլարընը ճիւմլէսի տէ, եալընըզ պիր գարարտա խիլասա օլունապիլիր քի պու տա սիզլէրի մըխթարիեէթը իտարէեէնայիլ իտէն գարար տըր։ Ֆագաթ մէղքիւր լուղէթլէրլէ նէ՞ անլամալըեզ։ Շունու անլամալըեզ քի Շարգի Ռումէլի էհալիսի, էեալէթին ումուրը տախիլիէսինին թէսվիեէսինէ իշթիրագէ հագգը պուլունաճագ. պունատա տա մատտա, մահզուր վէ թէհլիքէլէրի թէճրիպէ իլէ կէօրիւլմիւշ օլան հալը սապզըն ավտէթինէ միւսաատէ իթմէեէ Էվրօբա գարարը գաթի վիրմիշ տիր։

Պէրլին մուահէտէսի մատտէլէրինտէն պիրիսինին ահքեամընա, Շարգի Ռումէլի, էվվէլքի կիպի մէմալիքի Շահանէնին պիր գբսմընը թէշքիլ իտիպ, վալիյի զաթը Շահանէ նասպ իտէճէք տիր։ Ֆագաթ շուրասը տա մէշրուութ տուր քի, վալիյի միւշարիէյհ Խրիսթիեան օլտուգտան մատտա, սէատէթի հալինիզի արզուլէեէն տիւէլը մուազզամանընը ըէյի իլէ նասպ ու թայերին գելընաճագ տըր։ Պունտանտա մատտա, վալինին հուգուգ ու վազյիֆի, Էվրօբա գօմիսիօնու մարիֆէթի իլէ թայերին գելընաճագ տըր։ Գօմիսիօնու մէղքիւր, էհալիեէ մէպուսլար մարիֆէթի իլէ հագգը նէզարէթ իթա տիպ, պու սուրէթլէ հիւքիւմէթը իճրաիեէ, անճագ միլլէթին արզուսու իլէ պիլ իթթիֆագ հարէքէթ իտէպիլէճէք տիր։ Պինապէրին, Էվրօբանընը իմթիեազը պիր հալտէ պուլունմասընը արզու իյլէտիյի Ռումէլիյի Շարքի, թապիրինիզ իւզրէ, պէ թէքրար «ատի պիր էեալէթ» օլուր տէյի գօրդմաեա հիչ պիր սէպէպինիզ օլամազ, սիզէ մըխթարիեէթը իտարէ իթա օլունմուշ օլտուղունտան, էեալէթինիզին պէ թէքրար ատի պիր էեալէթ օլմասընըն իհթիմալի եօգ տըր։

Պունտան պէօյլէ մէմլէքէթինիզէ օսմանլը պաշբպօզուգլարը տուխուլ իթմէյիպ, եէրլի ասաքիրի միլիէտէն պաշգա ասքէրինիզ պուլունմաեաճագ տըր։ Օսմանլը ասաքիրի նիզամիէսինէ կէլինճէ, ասաքիրի մէրգումէ, տէվլէթլէրին իթթիֆագը միւշթէրէքլէրի իլէ օլարագ, սինօրտա մուհաֆըզա խըզմէթինի իֆաեէ հագգը պուլունաճագ, ֆագաթ նէֆսի մէմլէքէթտէ հիչ պիր մահէլլի իսթիլա իտէմէեէճէք տիր։ Պունլար Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընտան տըրլար։

Պիզիէրէ իհալէ գելընմըշ օլան նիզամաթը տախիլիեէնին թանզիմի մատտէսինէ կէլինճէ, Էվրօբա գօմիսիօնը, պաշլըճա արզու իթթիֆի չէյ, իշ պու կիւզել մէմլէքէթին մէնապիի սէրվէթինին ինթիշարընը թէսհիլ վէ թաճիլ իթմէք օլտուղունտան, քէնտիսինէ կէօսթէրիլմիշ օլան հուտուտ տախիլինտէն չըգմաեարագ, հագգլը արզուլէրինիզի իճրա, մէնաֆիինիզի վիգաեէ, վէ սիզէ ճիտտի թէէմինաթ վիրմէեէ զայրէթ իտէճէկինէ էմին օլուն։

Իշ պու էֆքեարա մէպնի տիր քի գօմիսիօնը մէղքիւր, մահը հալին կինտէ վուգու պուլան իճթիհատինտէ, մէմլէքէթինիզ իչին աթիտէքի գարարլարը իթթիխազ իյլէտի.

1. Էմնիեէթը ճան ու մալ.

2. Հագգանիեէթին միւսթագիլ, մէրի վէ պիթարաֆ պիր սուրէթտէ իճրասը.

3. Շիմալիքի էքօնօմի իլմինէ մուվաֆըգ պիր ուսուլը վէրկի իլէ իտարէյի մալիեէ.

4. Սանայի վէ թիճարէթի թէշվիգ իչին պանգալար քիւշատի

5. Մունթազամ եօլլար ինշասը.

6. Մէղահիպ սէրպէսթիեէթի վէ միւսավաթը. միխթէլիֆ միլլէթլէր իլէ հիւքիւմէթ պէյնինտէ ճէրէեան իտէճէք միւնասէպաթը ատալէթմագրուն պիր սուրէթտէ թայերինի.

7. Միւխթէլիֆ միլլէթլէրին հուգուգու մէնաֆիինէ բիաեէթ իյլէտիյի իլէ պէրապէր էհալինին թէնվիրի էֆքեարընը թէէմին իտէր պիր ուսուլը մէարիֆ.

8. Մաթպուաթ սէրպէսթիեէթի.

9. Հէր սընըֆ էհալինին, հիւքիւմէթ մէմուրիեէթլէրինտէ պուլունուպ, մէմլէքէթին իհթիեաճաթընա ույկուն լէթինիզկն պէ թէքրար ատի պիր էեալէթ օլմասընըն իհթիմալի եօգ տըր։

Պունտան պէօյլէ մէմլէքէթինիզէ օսմանլը պաշբպօզուգլարը տուխուլ իթմէյիպ, եէրլի ասաքիրի միլիէտէն պաշգա ասքէրինիզ պուլունմաեաճագ տըր։ Օսմանլը ասաքիրի նիզամիէսինէ կէլինճէ, ասաքիրի մէրգումէ, տէվլէթլէրին իթթիֆագը միւշթէրէքլէրի իլէ օլարագ, սինօրտա մուհաֆըզա խըզմէթինի իֆաեէ հագգը պուլունաճագ, ֆագաթ նէֆսի մէմլէքէթտէ հիչ պիր մահէլլի իսթիլա իտէմէեէճէք տիր։ Պունլար Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընտան տըրլար։

Պիզիէրէ իհալէ գելընմըշ օլան նիզամաթը տախիլիեէնին թանզիմի մատտէսինէ կէլինճէ, Էվրօբա գօմիսիօնը, պաշլըճա արզու իթթիյի չէյ, իշ պու կիւզել մէմլէքէթին մէնապիի սէրվէթինին ինթիշարընը թէսհիլ վէ թաճիլ իթմէք օլտուղունտան, քէնտիսինէ կէօսթէրիլմիշ օլան հուտուտ տախիլինտէն չըգմաեարագ, հագգլը արզուլէրինիզի իճրա, մէնաֆիինիզի վիգաեէ, վէ սիզէ ճիտտի թէէմինաթ վիրմէեէ զայրէթ իտէճէկինէ էմին օլուն։

Իշ պու էֆքեարա մէպնի տիր քի գօմիսիօնը մէղքիւր, մահը հալին կինտէ վուգու պուլան իճթիհատինտէ, մէմլէքէթինիզ իչին աթիտէքի գարարլարը իթթիխազ իյլէտի.

1. Էմնիեէթը ճան ու մալ.

2. Հագգանիեէթին միւսթագիլ, մէրի վէ պիթարաֆ պիր սուրէթտէ իճրասը.

3. Շիմալիքի էքօնօմի իլմինէ մուվաֆըգ պիր ուսուլը վէրկի իլէ իտարէյի մալիեէ.

4. Սանայի վէ թիճարէթի թէշվիգ իչին պանգալար քիւշատի

5. Մունթազամ եօլլար ինշասը.

6. Մէղահիպ սէրպէսթիեէթի վէ միւսավաթը. միխթէլիֆ միլլէթլէր իլէ հիւքիւմէթ պէյնինտէ ճէրէեան իտէճէք միւնասէպաթը ատալէթմագրուն պիր սուրէթտէ թայերինի.

7. Միւխթէլիֆ միլլէթլէրին հուգուգու մէնաֆիինէ բիաեէթ իյլէտիյի իլէ պէրապէր էհալինին թէնվիրի էֆքեարընը թէէմին իտէր պիր ուսուլը մէարիֆ.

8. Մաթպուաթ սէրպէսթիեէթի.

9. Հէր սընըֆ էհալինին, հիւքիւմէթ մէմուրիեէթլէրինտէ պուլունուպ, մէմլէքէթին իհթիեաճաթընա ույկուն պիր մէճլիսի մէպուսանընը նասպ ու թայերինի.

10. Հիւքիւմէթին հալ ու հարէքէթի թէֆթիշ ալթընտա պուլունտուրուլմասը.

11. Հիւքիւմէթին մէնաֆիինի ահատտը նասընը մէնաֆիի իլէ պիր սուրէթը ատալէթքեարիտէ իմթիզաճ իթտիրէպիլիր պիր իտարէյի միլքիեէ թէէսիսի։

Իշթէ պու տուր Էվրօբա գօմիսիօնունուն իճրա իթմէք իսթէտիյի ումումի բրօկրամը։ Գօմիսիօնու մէղքիւր լիսան մէսէլէյի միւհիմմէյի տախի քէմալի պիթարաֆի իլէ թահթը թէղէքքիւրէ ալըպ, ատալէթէ մագրուն պիր սուրէթտէ հալ ու թէսվիեէեէ չալըշճագ տըր։

Շուրասընը բէք էյի պիլիրիզ քի, էն մունթազամ գանօն եա նիզամաթտան նէթիճէյի մաթլուպէ հասըլ օլմազ, էկէր ատատէթի հալինի թէէմին իտէճէյի միլլէթլէրին ուսուլ ու ատաթ վէ թապիեաթընա մուվաֆըգ օլմազ իսէ։ Պու սէպէպտէն էեալէթինիզին նիզամաթը տախիլիեէսինի գալէմէ ալտըղընընը սըրատա, սիզի իչին մուգատտէ օլան էսկի ուսուլ եա ատաթընը, նազարը տըգգաթտան չըգարմաեարագ, գանօնու մէղքիւրէ իտիբալ իյլէմէեէ չալըշճաղըզ։

Շիմալի պիզէ գալըր սոն պիր նօգթա հագգընտա իթայի մալիւմաթ իթմէք։ Արզուհալընըզընը խիթամընտա, շիմալիքի ուսուլու իտարէտէն խոշնուտ օլուպ, պունուն պագասընը արզու իթմէքտէ օլտուղունուզու պիլտիրիեօրսունուզ։ Պու միւնասիպէթլէ խաթրընընզա պըրագէրըզ քի պիլճիմլէ տէվլէթլէր, ասաքիրի թարաֆընտան մէմլէքէթինիզ իսթիլա օլունմուշ, վէ մէղքիւր ուսուլու իտարէյի իհտաս իթմիշ օլան Ռուսիա հիւքիւմէթի տախի, իշ պու իտարէյինին մուվաղգաթ պիր չէյ օլտուղունու զըմնէն թաստիգ իթմիշլէր տիր, չիւնքի տիւէլի միւշարիլէյհիմա, սուրէթի գաթիէտէ պիր գանօն գալէմէ ալմաեա պիզէրի մէմուր իյլէմիշլէր տիր։ Պունունլա պէրապէր, գօմիսիօնու մէղքիւր, էսնայի միւզաքէրաթընտա, մէվճուտ օլան գանօն ու նիզամաթը միւմքին մէրթէպէ նազարը տըգգաթտան չըգարմաեարագ էէնի գանօնու օնա կէօրէ գալէմէ ալագիլիր։ Պինապէրին, իշ պու ուսուլու իտարէյի իհտաս իտէն տէվլէթ, եանի Ռուսիա պիլէ, Էվ-

---

ՉԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸԶԸ

—34—

13

ՃԱՍՈՒՍ

—Պահանէ զապիթլէրինէ մախսուս պիւյիք իւնիֆորմատան ալահս իտիեօրում։ Զէնքի մարիւմա, մէրգում ագտը իպտիվաճ թէբլիֆինի արգ իթմէք իչին, պաշգա պիր էլպիսէ կիյինէմէզ իտի։

Պու սէօզ իւզէրինէ, Գարմէնին ըէնկի սոլարագ,

—Էյ սոնրա՞, տէտի։

—Սոնրա, գաբուհնուն էօնիհնատ պէքլէմէքտէ օլան արտպատա պէթէբրաբ ըաբիպ օլտու, վէ պէն տէ արապանընն արգատընա պինիպ, տօն Ժոզէ Բովէրօնո ն խանէսի էօնիհնէ գատտար, մէրգումա ըիֆագաթ էթտիմ։

—Տիմէք տիր քի, շու էսնատէ մէրգում, մատմազելի Անունցիաթանընն եանընտա պուրունմագատա տըր։

—Տէրուանի խանէյէ նէ ղուսպ նէ օլմատըզընը պէլմէմ, լաքին պէէան իթտիհիմ թախմինին, հագգդաթը հալէ հէր ճիհէթլէ մութապլըզ կէօրիւնտիկիւնիւ պէէան իտէրիմ։ Խաթրընտա՞ մը տըր քի, կէչէն կիւն, պէն սանա չէյլէ պիր սէօզ սէյլէմիշ իտիմ. Մէ՛ռսէրը, Ֆրանսըզ դեօյ՛ռ պէր Իբռոնը էֆէնտիմ՞ ըլռռ, վէ էյնը պէր ֆինռէրը է, ռէռը էբռվռ՞ էլէ էէրռ դռռըռ դռը։։։ Իմոռ, պէն պու էֆքեարըմը ասլա թէպտիլ իթմէտիմ։

Պիր ազ վագըթ Գարմէն միւքէտտէր պիր միւթալաա տէրեասընա տալտըգտան սոնրա, պիրտէն պիրէ պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ ազըր պիր սէտա իլէ,

—Տիմէք, Մօրալէս, սէնին զանընընճա, ըըվալիէ Թանքրէտա տը Նաժագ, մատմուազէլ Անունցիաթա Բովէրօ նամ զէնկին վէ կիւզել գըզ իլէ էվվէնէպիլիր, տէտի։

Մօրալէս, պաշը իլէ էվվէթ իչարէթի իթտի։

—Վէ էն պու իգտիվաճը մէն իթմէք իւզրէ, հէչ պիր չարէ կէօրմէեօրսուն, էյլէ տէյմ՞լմի, տէեու տէվամ իթտի Գարմէն։

Մօրալէս կ՚ուլէրէք,

—Ենլընըզ պիր չարէ կէօրիւեօրում, տէտի։

—Նէ՞ կիպի։

—Պիր ազ էհտիա օլտուղու իչին, պէլքի սէնճէ միւնասիպ ատտ օլուենմաեաճագ տըր։

—Նէ օլտուղունու չարուզ սէյլէ։ Չիւնքի պագսանա, սապըրսըզըզտան էօլիւեօրում։

—Պու չարէ, մէրգում տէլիգանլըեը պիր պըշագլա վուրմագտան վէ եախսատ վուրտուրմագտան իպարէթ տիր։

Զէնկի գըզը օմուզլարընը սիլքատքտէ, Մօրալէս քէլամա տէվամ պիրէ,

—Տո՛ւր, Գարմէն, ֆիքրիմէ տահա կիւզել պիր թասավվուր կէլտի, վէ չիւպհէսիզ էվվէլքի թասավվուրումտան պիեատէ սէնի մէմնուն գելաճագ տըր։

—Սէօյլէ պագալըմ, պու նէ՞ տիր։

—Տէլիգանլըեը գաթլ իտէճէք եէրատ, կէնճ գըզը թէկէֆ իտէլիմ։

Գարմէն եէնիտէն օմուզլարընը սիլքինէրէք, վէ ատէմի խոշնուտիեէթլէ,

—Պէնիմ սէֆիլ Մօրալէսիմ, պէն սէնին էյլէնճէեէ ջըգմըշ օլտուղունու պիլիրիմ, լաքին հագգդաթէն սէնին չու էյլէնճէն պիր միւքէտտէր սուրէթտէ տիր, վէ հէր քիմ քի, սէնի, սէնիմ թանրընրդամ գատտար թանրմազ իսէ, չու գաթլ ու ճինատէթ վէ պըշագ սէօյլէրինի ազգընատան իշիթտիկինատէ, սէնի վահշի պիր քիմսէ զանն իտէճէք տիր։

—Մատտամ քի պէնիմ պուլտուղում չարէտէն խոշնուտ օլմաեօրսուն, տէտի Մօրալէս քէտերլէնէրէք, էյլէ իսէ սէն քէնտին պուլ։։։

—Պէն արտամաեա հատճէթ կէօրմէմ։

—Նա՞սըլ։

—Զաթէն պէն լազըմ կէլէն չարէյի պուլմուշում։

—Ամ՞յիպ, սէն, Ֆրանսըզ տէյիգանլըսընն տօն Ժոզէնին գըզը իլէ թէէհիլ լթմէսինէ մանի օլմաճագ չարէյի՞ մի պուլտուն, տէտի Մօրալէս եէբսէք սէտտա իլէ վէ թէհայեիրտէ գալարագ։

—Էվվէթ։

—Կիւզել չարէ՞ մի տիր։

—Հէմ դաեէթ կիւզել։

—Սէվվիւրիւ գըզգարտաշըմ, պէն միւթէհէսսիս տէյիմ, Ֆագաթ տօղրուեու սէյլէեէրէք տէրիմ քի, սէնին պու պուլատուն չարէյի անլամագ իչին, ճան ու կէօնիւլէն եէնի պիր բիատթրա վիրմէքիկէ հագգրըմ։

—Շիմոր նէ օլտուղունու սէօյլէրիմ։

—Իմոռ պէթիւն գուլագլարըմ իլէ պէն տէ սէնի տինլէրիմ։ Քեա՛շքի գուլագլարըմ տահա ուղուն օլա իտի տէ, սէնի լաեըգյա տինլէեէ իտիմ։

—Շըվալիէ Թանքրէտա տը Նաժագընը Անունցիաթա իլէ էվվէնտիրմէք մանի օլաճագ էն ալա թարիգ, մէրգումա տիկէր պիր գաաը իլէ էվվէնտիրմէք տիր, էյլէ տէյ՞լմի։

—Շիւպհէսիզ։

—Իշթէ պէն պու չարէյի մէվզբի իճրաեէ գօեաճաղըմ։

—Թանքրէտի պիր պաշգա գաաը իլէ էվվէնտիրէճէ՞քմիսին։

—Էվվէթ։

բոբա գօմիսիոնունա իհալէ օլունան գանոն ու նիզամաթը տախիեէնիզին եէնիտէն թանզիմինէ Պէրլինտէ մուվաֆագաթ էյլէմիշ տիր։ Իտարէյր հազրէտէն խօշնուտիեէթինիզի պէեան իտիեօրսունուզ, չիւնքի, էվվէլքի իտարէտէն տահա զիեատէ արզուլէրինիզէ մրթապրդ տբր, ֆագաթ շուրասընը ունութմամալրընրզ քի, Էվրօբա թարիզը մէտէնիեէթինէ կիրմէք իչին, մէմլէքէթինիզ, պիր էյիճէ թայեին օլունմուշ, վէ սուրէթը միէսսիրէտէ թահթը քէֆալէթէ ալընմըշ պիր թագրմ գանոն ու նիզամաթա միւհթաճ տբր։

Էֆքեար ու նիեէթիմիզի սիզէ աչրգտան աչրզա պիլտիրտիք։ Անճագ էյուլիկինիզի արզու իտէն Էվրօբա գօմիսիոնունա էմնիեէթ իտին, վէ շունա իգնա օլունքի էկէր սիզէ պուսէօյլէտիկիմիզին մուղայիրինի սէօյլեեէճէք օլուրլար իսկ, սիզի ալտաթմագ վէ զարարընրզը մուճիպ օլմագ էֆքեարը իլէ տիր։

Իմտի, իսթիգպալընրզը թէէմին իչին Էվրօբա գօմիսիոնունա իհալէ օլունան խբամէթին խիթամընա սապը ու սիւքիւնէթլէ մաւնթազրը օլուն։

Բյօվիվ, 6—18 Նոյ. 1878

Էվրօբա գօմիսիոնու իչին
Ռէյիսի մուվազգաթը
Քալի

ՓԱՐԻԶ

Այսօր կատարուեց աշխարհահանդէսի պարգեւաբաժանումն։ Փարիզը փառաւոր կերպով տօնեց այս օրը։ Ինչպէս երեւում է կառավարութիւնը մեծ ջանքեր գործ է դրել այս տօնը ազգային դարձնելու։

Պարգեւների բաժանումը կատարվեցաւ Բոլէ տը Լ'Էնտիւսթրիի դեղեցիկ դահլիճում։

Առաւօտեան 9 ժամից ժողովրդի ահագին բազմութիւնն դիմում էր դէպի Շանզ Էլիզէ, և արդէն չէր տեղաւորվում Բոլէ տը Լ'Էնտիւսթրի, ուր պէտք է հաւաքվէին հրաւիրեալները։ Այս գեղեցիկ պալատը պարունակում է իւր մէջ միայն 22,000 հոգի, մի չնչին թիւ համեմատաբար ցանկացողների թուին։ Ահագին դահլիճը մեծ ճոխութիւնով էր զարդարած և ամեն հրաւիրածների համար առանձին տեղեր էին պատրաստված։ Մի օրկեստր 1800 երաժիշտներից բաղկացած ածում էր երբեմն երբեմն գեղեցիկ կոտորներ։ Սենայի միւս ափում թնդանօթների մի շարք պատրաստված էր բարեւելու մարէշալ Մակ-Մահոնի և մեծ հիւրերի գալուստը։ Շանզ-Էլիզէի երկարութեամբ շարուած էին երկու կարգ զինուորներ. իսկ կիրասիրների մի խումբ, գեղեցիկ հագնված, կանգնած էին ձիով պալատի առաջ։ Ժամը 12 և կէսին սկսեցին արդէն գալ դեսպանները, հրաւիրեալներն և բարձր հիւրերը։ Օտար զինուորականները իւրաքանչիւրը իւր տերութեան զինուորական հագուստով անցնում էին և մտնում պալատը։ Օտարազգիներից համարեա առաջինն էր իշխանը Դալլէսի՝ Անգղիայի թագաժառանգը, յետոյ եկան միւս դուքսերը, կոմսերը, իշխանները Ֆրանսիայի մեծ պաշտօնատարներն ու ժողովրդի ներկայացուցիչները։ Բոլորը ընդունվում էին մեծ պատուով։ Յետոյ դալիս է մարէշալը իւր ընտանիքով։

Ժամը մէկին թնդանօթների դղրդիւնը յայտնում է նիստի բացուիլը։ Մարէշալը մի փոքրիկ ճառ է ասում, որը ընդհատվում է յաճախ ծափահարութիւններով և բացականչութիւններով «կեցցէ Հանրապետութիւնը»։ Մայիսի 16ի Մակ-Մահոնը այսօր ցած բացրել է գլուխն և դառել է իսկապէս ժողովրդի պահանջների կատարող։

Ինչպէս ներկայացուցիչ Ֆրանսիացի նա նախ շնորհակալութիւն է յայտնում բոլոր տէրութեանց, որոնք մասնակցել են այս մեծ գործին և դառնում է քաջալերական խրախոյսներով դէպի Ֆրանսիայի ներկայացուցիչները ասելով, որ չնայած մեծ տարաբաղդութեանց, որը կրեց Ֆրանսիան այս տարուայ աշխարհահանդէսը հաւասարվեց իւր նախորդներին և գերազանցեց նոցա անգամ։ Այն բոլորը ինչ որ մենք տեսնում ենք, ասում է նախագահը, ապացոյց են, որ այժմեան քաղաքական կազմակերպութիւնը կլինի արդիւնաբեր և երկարատև։ Եթէ մենք աւելի հեռատես և աւելի աշխատասէր ենք դառել, աւելացընում է նա, մենք պէտք է այժմ, յիշելով մեր անցեալ ձախորդութիւնները պահպանենք մեր մէջ միութեան ոգին, յարգանք դէպի օրէնքներն և հիմնարկութիւնները, ջերմ սէր դէպի հայրենիք։

Զլինի Պ. նախագահը կամենում է էլի երկարացնել իւր նախագահութիւնը...

Ժողովրդի ոգևորութիւնը ահագին էր։ Դեռ 20 ին շատ տների պատուհաններից դուրս էին ցցված մեծ քանակութեամբ ազգային եռագոյն դրօշակներ։ Դեռ 20 ին արդէն Փարիզը զարդարված էր այդ դրօշակներով և փողոցները մի գեղեցիկ տեսարան էին ներկայացնում։

Առաւօտեան ժամը 10 ից մարդկանց, կանանց, երեխաների գտակները, կուրծքերը զարդարված էին փոքրիկ դրօշակներով, ծաղիկներով, կոճակներով բոլորը եռագոյն։ Ամեն մարդ, ամեն տուն, ամեն բան վերջապէս կրում էր իւր վերայ մեծ ազգային տօնի կնիքը։ Բոլորի դէմքերը զուարթ, երեսները ծիծաղող, խօսակցութիւններն ուրախ, բոլորը եղբայրացել էին, միացել էին ընդհանուր գործի համար։ Եւ այդ անհամար բազմութեան մէջ ոչ մի փոքրիկ անկարգութիւն չկար, և ահագին Շանզ-Էլիզէն, ահագին այդ ինքն և հրապարակները լցուած էին ամբոխով։ Ի՞նչ չէ կարող անել այս մեծ ոգին, մտածում էր մարդ մեքենայաբար։

Բայց մութը ինկաւ։ Տները ընկղմեցին լուսաւորվել։ Սենայի ափը, Ամենուտը Լ'Օբէրայի հրաչալի փողոցը մի դիւթական կերպով զարդարուած է, հեռուից արդէն նշմարվում է հսկայական օպէրան բիւրաւոր ճրագներով զարդարած։ Քաղաքի այս մասը Փարիզի ճրագն է, այս երեկոյ նա աշխարհի ճրագն է դառել։ Աւելացրէք սորան և նոր երեքտարեան լուսաւորութիւնն Ռուս Եաբլոչկովի անսահմով, որը գիշերը ցերեկ է դարձնում և դուք կը ստանաք մի պատկեր, որը արժանի է մեծ գրչի։

Հաշտութեան հրապարակը, իւր չաթրվաններով և իւր գեղեցիկ շինութիւններով և բոլոր մոտակայ հրապարակները և այդ ինքները այնպէս լցված էին ամբոխով, որ ինչպէս ասում են ասեղ գցելիր գետին չէր ընկնի։ Երաժիշտների խմբերը շատ տեղեր ածում էին ժողովրդական երգեր։ Երիտասարդները խումբ խումբ բաժանված եռագոյն լապտերներ ձեռքերնին անց ու դարձ էին անում Մարսէյլէզ երգելով։ Մի քանի երեխաներ մի փոքրիկ հրապարակում երգում էին. և «կեցցէ հայրենիք» էին գոչում. մի երիտասարդ մոտեցաւ. «երգեցէք Մարսէյլէզ», ասաց նա, և երեխաները երգեցին այդ դրդռող երգը, այդ ժողովրդի յուսահատական սրտի արգասիքը։ Մի ժամից յետոյ ես տեսայ այդ երեխաներին իտալացւոց բուլվարում, երբ նոքա փառաւոր կարգով լապտերները ձեռքերին անցնում էին երգելով. ժողովուրդը տեղ տեղ ծափարում էր։

Մի նեղ փողոցից ժամը 11 ին դուրս եկաւ մի փոքրիկ խումբ երաժիշտների։ Մի կէս ժամից յետոյ նոցա թիւը կհասնէր մինչև 5–6000 ի և այս սարսափելի բազմութիւնը միաբերան Մարսէյլէզ երգելով ընկել էին Փարիզի փողոցները, բազմութեան մէջ կային նրմանապէս շատ կանայք։ Մինը նոցանից վայր ընկաւ, «կաց։ գոռաց մի ծերունի»։ Կնոջը բարձրացրին ձեռքերի վերայ։

Կեցցեն մեր կանայքը դուրս թռաւ հազարաւոր բերաններից։

«Դեցցէ հանրապետութիւնը» պատասխանեց մի ահարկու ձայն միւս փողոցից, այս մի ուրիշ խումբ էր, գուցէ աւելի բազմաթիւ։

Մարդ ընճվում է այս մեծ զօրութեան առաջ։ Վ. Արծրունի

(Մեղու Հայաստանի)

. . . Խմբագիր

Կը խնդրեմ, հետեւեալ կարեւոր յայտարարութիւնը Ձեր պատուական թերթին մէջ հրատարակէք, օրինակը ճիշդ պահելով։

1878 Նոյ. 17 Մնամ յարգանօք
Կ. Պոլիս Մամբրէ վարդապետ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի Պէտս համայն Հայազգի անձանց, արանց, կանանց, ծերոց, տղայոց, օրիորդաց և նորածին երախայից

Դոկտոր Մեծ. հեղինակը Տ. Գ. Ճէռահեան* էֆէնտի կարծես առողջաբանութեան հարկաւոր դիտութեան համար յատուկ ձիրքով մ'օժտեալ է։ Անոնք՝ որ զինքն՝ ի մօտոյ և կանուխէն կը ճանչնան, քաջ դիտեն թէ նա երբ տակաւին արքունի բժշկական վարժարանին մէջ կաշակերտէր, անխոնջ աշխատութեամբ բժշկական դասերը խիստ յաջողակութեամբ աւանդելէն զատ՝

(*) Հարկ կը համարիմք ազդարարել թէ Տ. Ճէրրահեաններն երկուք են, այն գոր։ Դոյս Մեծ. հեղինակ Տօքթէր Ճէրրահեանը պէտք չէ շփոթել Տ. Գ. Ճեռահեանի հետ։

—Նյ քիմի՞ն իլէ։

—Պէնիմէ, անլատը՞ն մը դարտաշըմ։

Պու սէօզ/ուղէրինէ, Մորալէս Գարմէնի թէտգրդ ութէքթիշ իթմէկէ պաշլատը։ Մէկպուլունին լէհճէսինատն, պալէտակի սան սէօզլէրի զաեէթ ճիտատի սուրէթտէ սէյլէմիշ օլտուգու անլաշըլըեօր իտի։

Մորալէս, պիր գաշսանիեէ գատար գահգահա իլէ կիւլիւքլիւն սոնրա, գատէհինի աղզընա տէկին տօլտուրատու, վէ իսթիհզաքեարի պիր սէտա իլէ, «Մատամ լա ճըվալիէրին աշգընա» տէյիսլ իշտի։

14

ՊԻՐ ՄԻԻԹԹԷՖԻԳԻՆ ՖԻԹՌԷՀԱԹԸ

Գարմէն, գարտաշը՝ ըն մէղքիր իսթիհզաքեարի կիւլիւշիւ վէ սէվինճի պիթէնէ գատար պէքլէտի, վէ նիհայէթ մէրգու�մուն ճիտատի պիր հէյլեթ քէսգլ իթտիկինի կէօրիւնճէ,

—Պիր աղ տա աղլըմըզ դաշըմըզտա օլարագ գօնուշալըմ, տէտի։

—Ընք իյի ամմա, մուհավիրլիմիզին էսասընը թէպալլ իտիպ տէ, գօնուշսագ, Փէնա օլմագ զանն իտէրիմ։

—Նէ՞ իշին։

—Զիւնքի սէն պանա Ֆէվգէլատէ պիր սօզ դանըզդ իլէ խոսլիճէ թէշրիհ գապուլ իթմէդ տիվանէլիքէր պէեան իթտին, վէ տօղրուեու սէյլէեէրէք տէրիմ քի, պու սէյլէտիքլէրին քեաֆի տիր։ Վէ պունլարատան պաշդասընա լիւզում եօք տուր։

Պու սէօզլէր իւզէրինէ, Գարմէնին գաշլարը չաթըլտը։ Մորալէս իսկ, քէլամընա շուվէճճհ իլէ տէվամ իթտի։

—Էկէր մատէ, եաղընը սապր իլէ սէնին պօշպօղազըդլարընը տինլէմէք օլսա իտիմ, իսթէտիկին գատար սէնի տինլէր իտիմ։ Ֆագաթ նէ չարէ քի սէնին գարտաշըն օլուշտուրմատան, սէնին խաեալաթընի չինտէ, պանա տա Է՛հէմմիեէթլի պիր իշ թախսիս իտէրսին, վէ ամբրինին էմրի մուհիպինճէ, խըրսըզլարը արաշթըրմաեա մէմուր օլան զապթիեէլէր կիպի, շոնուն պունուն գարուսու էօնիւնտէ ուզուն միւատէթ աեագտա պէքլէթտիրիրսին։ Պու հալտէ կիտիպ կէլմէք, տինլէմէք, արաշթըրմագ, վէ սօնրատա կէլիպ, թէշէպպիւսաթըմըն վէ մալիւմաթըմըն տօղրու հիսապընը սանա վիրմէք լազըմ տըր։ . . . Իշթէ, զըզդարատաշ, պէն պու սանաթտան եօրուլտուգում, վէ իճրասընա միւգթէտիր տէյիլիմ։ Պունտան պաշգա, չու մէմուրիեէթին աղըրլըղը չօգ տուր, լաքին միւքեաֆիաթ օլարագ պիր շէյ կէօրմէեօրում։

Գարմէն պու արա Մորալէսին քէլամընը գաթթ իտէրէք,

—Տո՛ւր, տէտի։

—Նէ՞ չին տուրաեըմ։

—Զիւնքի, պէնիմ մուամէլէթիմ օրմագսըզըն սէնին գոյիճ ագլընն կէօրէմէտիկի մուհասէնաթը պէն սէնին կէօզլէրին էօնիւնէ գօյմագ իսթէրիմ։

Մորալէս պու սէօզ իւզէրինէ, ճանը սըզըլարագ, սապր ալամէթի իպրազ իթտի։ Գարմէն իսկ, մէրգուումուն չու խասիմանէ նիւմայիշինի կէօրմէմէզլիկի կէլէրէք։

—Միսաթագպէլէն պահս իթմէզլէն էվմէ, պիր ազ կէշմիշ զէմանտէն պահս իտէլիմ, տէտի։

—Կէշմիշ զէմանտէն պահս իթմէքլիք նէեէ՞ եարար, պէն զաթէն կէշմիշ զէմանը պիլմէեօ՞ըմուեում, տէեու ճէվապ վիրսի Մորալէս, տէյիլ սապր, իլա մուխալիֆէթ իտիճի պիր թավր իլէ։

Հալպու քի Գարմէն, գարտաշընրն պու մուխալիֆէթինէ տալա էհէմմիեէթ վիրմէեէրէք, չէշլէ տէվամ իթտի.

—Լաքին, հա՛շա, պէնիմ ագիզ Մորալէսիմ, պիր թագրմ խօշնուտ օլունմաեաճագ սահիհլիքլէր իլէ, պէն սէնին գալպինի եարէլէմէք էֆքեարընտա տէյիլիմ, Ֆագաթ նէ՞ չարէ, կէշմիշ զէմանը ահվալինի զէքը իթմէք լազըմ տըր . . . Հէր նէ իսկ, պիրա՛տէր, էն պիզիմ արամըզտա պիր տէրպէտէրսին . . .

—Օ՛ . . . տէտի Մորալէս եիւքսէք սէտա ի՛ է վէ հիտտէթլէնէրլ՛ք։

—Ա՛հա՛յիպ, պու խուսուստա պէն տէ պէնիմ էֆքեարըմտա տէյի՞մ մի պէն։

—Դա՛մէն, հագգընտա բիաեէթի գուսուր խրեօրսուն, անլատը՞ն մը։

Զէնկի զըզը կիւլմէէ պաշլաեարագ,

—Պիրա՛տէր, պիկի՞ըմիսին քի, տէտի, սէն չու հալին իլէ պիր գամէտիա գուսրանեաը իշինտէ սուրունմուշ օլսան, բէք միւնասիպ օլուր իտի . . . Զիւնքի, թօհաֆ վէ կիւլէճէք շէյլէրի պիր սուրէթի մախսուսէտէ սէյլէմէքլիքտէ օլ տէրէ՛ է մէհսուլթին վար սըր քի, ինսան կիւլմէսինէ թութամաեօր։ Խմտի, թէքրար սէօյլէրիմ, պէնիմ ագիզ Մորալէսիմ, սէն տէրպէտէր վէ եարամագ պիր հէրիֆսին, վէ պունուն օլ գատար չոգ վէ ինքեար օլունմագ իսպաթլարընը կէօսթէրսին քի, Իսրանիանընն պիրճիմէ բօլիս մէմուրլարընը սէնին թաագիպինէ սէվգ իթտիրսին, վէ անլէր վագատ սէնի իսայլի միւատէթ արատրլար իսկ տէ, սէն քէնտի մէհարէթին սաեէսինտէ, բօլիսին թահարրիեաթընտան եագս եը գուրթարըրսը։

Մորալէս պու քէլամէրի իշիթտիկինտէ, տուտուգլարընտա պիր սէվինճ վէ մաշրուրիեէթ թէսլէսսիսիմ միշահատ օլունտուս։

—Լաքին պիր կիւն պալէթ սանա գարշը չըգալ, տէեու տէվամ իթտի Գարմէն։

(Տէվամի)

ժամանակ կը գտնէր առողջաբանութեան վրայ առած դասերն ընդարձակելու և աւելի հմտութեամբ, սոյն ճիւղին մէջ զարգանալու. իսկ աշակերտութեան շրջանէն ելնելով բժշկութեան ասպարէզը մտնելէն վերջը, առողջաբանութեան ճիւղին մէջ ունեցած յատուկ ձրիյ և բուռն եռանդեան վրայ աւելնալով նաև իւր բժշկական արուեստին մատակարարած փորձառութիւնները, աւելի ևս կը քաղցրանայր իրեն սոյն գիտութիւնը։ Ուստի բուռն բաղձանք մ՚ունէր առողջաբանութեան վերաբերեալ ճառօրէն ընդարձակ դասեր խօսիլ հասարակութեան առջև ինչպէս որ սկսած ալ էր արդէն թէ Ղալաթիոյ Անձնուէր Ընկերութեան կիրակօրեայ վարժարանին և թէ ուրիշ մասնաւոր վարժարանաց մէջ խիստ յաջողակութեամբ խօսիլ և ունկընդիրները գոհացուցել։ Վերջապէս սիրելի եղած էր Մեծ. հեղինակին իւր բժշկական հմտութիւնն աւելի այս շահաւոր գիտութեան օգտին գործածել։ Երբ ասկէց առաջ Արմաշու Ս. Վանուց գիշերօթեայ վարժարանին բժիշկ կարգուելով վարժարանին մէջ Գաղղիարէն լեզուով կը շարունակէր իւր դասախօսութիւնը, փափաքելով որ համայն Հայ ազգին լսելի ըլլան իւր օգտակար դասերն սոյն գիտութեան մէջ իրեն գլխաւոր առաջնորդ բռնելով երևելի առողջաբաններէն Պէքէռելի, Միշէլ-Լէվիի, Պուշիի, Բրուստի և այլոց սոյն հարկաւոր գիտութեան վերաբերեալ նշանաւոր գրուածները, խիստ ընտիր դասաւորութեամբ և օգտակար պարունակութեամբ, սոյն Ս. Վանուց տպարանէն 'ի լոյս կը հանէ առողջաբանութիւն մը՝ որ համարձակ կրնամք ըսել թէ տակաւին Հայոց ազգին մէջ առաջին անգամն է որ կը տեսնուի, թէ ընդարձակութեամբ թէ կանոնաւոր դասաւորութեամբ և թէ օգտակար պարունակութեամբը, փափաքելի է որ կենաց յարգը գիտցող ամեն սեռի և տէրն հասակի ազգայինք սոյն օգտակար գրքէն մէկ մէկ օրինակ բստանան իբրև առաջնորդ իւրեանց կենաց և ընթացից, զի ինչպէս յայտնի է՝ հեղինակն աշխատած է, անխտիր ամեն սեռի և հասակի ազգայնոց օգտակար ընել զայն։

Հարկ կը համարիմք ազդարարել նաև սիրելի ազգայնոց որ եթէ Մեծ. հեղինակին սոյն երկասիրութիւնն ըստ արժանոյն ընդունելութիւն գտնէ պատրաստ է իւր արդէն սկսած ընդարձակ և պատկերազարդ Անդամաղնութիւնը և Կենդանաբանութիւնն ալ 'ի դուրս հանելով հրապարակ հանել։ Շնորհակալութիւն կը յայտնեմք Մեծ. հեղինակին և իւր այս օգտակար աշխատութեանց մէջ յարատևութիւն կը մաղթեմք, փափաքելով միանդամայն որ իւր ամենակարևոր երկասիրութիւնքն ըստ արժանոյն ընդունուին սիրելի ազգայնոցմէ։

Գործոյն ստուգութեանն համար հարկ սեպուած է երկու հատորի բաժնել զայն, որոյ առաջին հատորն արդէն հրապարակ ելած ըլլալով, երկրորդն ալ քիչ ատենէ պիտի երևի։

Կեդրոնաբեղին է Մէրճան փողոց գրավաճառ Պաղտասար աղա Սրապեանի գրատունը, ասկէց զատ կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավաճառաց քով, թղթակազմ զին 3/4 արծաթ մէճիտիէ, կազմուածն ալ կը գտնուի նաև Մէրճան Պաղտասար աղայի գրատունը։

ԻԼԱՆ

Եունանիստանին Բիրէ լիմանընտա Սթամբօլոյս վէ Նօքէլէսինին Էլլոյս նամ պէղ ֆապրիգասը, լիրայի Օսմանի 100 ղրշ. իթիպարը յա ալէա վէ պէեազ պէղլէրին ֆիեաթը պէեան օլունուր.

Քեաֆֆէսի տէ 24 եարտալըգ.			
Պիրինճի	ճինս	60	ղրշ.
Իքինճի	»	58	ղրշ.
Իւչիւնճիւ	»	56	ղրշ.
Չէօրտիւնճիւ	»	54	ղրշ.
Պէշինճի	»	52	ղրշ.
Ալթընճը	»	50	ղրշ.
Եէտինճի	»	48	ղրշ.

Իշ պու ֆապրիգանքն պէղլէրի, պէեաղլըգտա վէ կիւզէլիքտէ վէ գավիլիքտէ Էվրօբանքն ամէրիգան պէղլէրինէ ֆայիգ տիր։ Պու պէղլէրտէն ալմադ միւրատ իտէն, Գալաթատա Գուրշուն խանընտա 3 նիւմէրօլու մաղազատա ժ. Տ. Նիգօլէսի մաղազասընա վէ իսթանպօլ չարշըսընտա Աստարճը խանը տէրունինտէ 3 նիւմէրօլու մաղազատա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

6

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 30 Նոյեմ.

Ինկիլիզ գօնսօլիտի		96 3/16
Էսհամը Ուսմանլի աշըլտը		11 5/8
» » գարանտը		11 9/16
1865	Իսթիգրարը	15 1/4
1869	»	15
1871	»	55 1/4
1873	»	12 7/8
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր (Սէրի Ա. Բ.)		22
Օսմանլը պանգասը		9 1/8
Ռուսիա իսթիգրարը 1873		82 5/8
Մըսրը իսթիգրարը պիրլէշմիշ		52 7/8
» իսթիեարը		72 1/4

Բարիս, 30 Նոյեմ.

Ֆրանսէզ ֆոնտոսու	5 0/0 ք. գ.	112 35
» »	3 0/0 Ամորթիսմանլը	79 10
» »	3 0/0	76 57 1/2
Էսհամը Ուսմանլի աշըլտը		11 75
» »	գարանտը	11 72 1/2
Պօրտասան սօնրա		
65 իսթիգրարը		75
69 »		75
73 »		65
Ռումէլի չըմէնտըֆէր սէհիմէրի		46 25
Օսմանլը պանգասը		480
Իթալեա ֆոնտոսու		75 45
Մըսրը ֆոնտոսու	գ. ք.	266 25

Բարիս (Պուլվար) 30 Նոյեմ.

Ֆրանսէզ ֆոնտոսու	5 0/0	112 37 1/2
Էսհամ Ուս.		11 70

Վիէննա, 30 Նոյեմ.

Ճհիս		100
Լօնտրա ուղէրինէ գամպիալ		116 30
Ռումէլի չէմէնտըֆէր		24

ԳԵԼԱԹԱ ՐԻԱՉԱՄԸ

Լսհ Ուս. 18 Նոյեմ. ագչէ գր.	12	28
Էսհ. Ամ. 20 Նոյեմ. սապհ. աջ.	12	29
Էն եիւքսէք	12	29
Էն աշաղը	12	24
Նասթ 7 տէ	12	28
Ռուֆէգ · 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.	70	
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.	72	
» 69 (Բինար) 6 0/0	70	
» 73 (Պօնտիւթրէզօր) 9 0/0	21	1/2
» 73 (Բինար) 6 0/0	63	
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	45	25
Ռիզօր	Ֆր.	
Հէվալէսիզ	Ֆր.	
Դագէ Ֆայիզի	0/0	10

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹՐ

Քրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ	4	38
Ցօսի. ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	4	20
Իսթանպօլ Պանգասը գ. ք.	6	5
Ցօսիէֆ Օթթօման Լ. Ս. գ. ք.	3	
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ. ք	1	40
Լավրէօմ (մատէն) գ. ք. Ֆր.	67	

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱՉԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտն	Ղրշ.	Գր.
Ինկիլիզ լիրասը	109	2
Ֆրանսէզ ալթունու	87	19
Բօլ	89	28
Գերմանիոյ ալթունու	51	10
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	7	8
Մէթալիք ֆարգը	21	20
Պէշիք ֆարգը	21	
Պագըր ֆարգը	80	
Դարպօն գայմէսի գարիք	9	48

—o—

ԳԱՑԻՄԷՆԻՆ ԳԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	351	
Էն աշաղը	349	
Նասթ 7 տէ	349	20
Եիւզիւք գայիմէ պագըր հիսապը իլէ	52	

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրիսաատէթտէ գարընտաշլար բէչօղլու գումրանեասը պու քէրրէ Ֆիլիպէէ նագլ օլունմուշ օլտուղունտան, մէղքիւր գումրանեատան մաթլուպաթը օլանլարըն թարիխի իլանտան օթուզ պիր կիւն միւտտէթ զարքընտա Ֆիլիպէտէ պիլդաթ քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

—

Խազինէյի Էվքաֆը հիմաեունտան պէհէր սէնէ թալիպէրինէ մադթուէն իհալէ ու իլթիզամ գըլընան իճարէյի վահիտէլու ագարաթտան խասքէօյտէ պիր պապ գաեբդխանէ վէ Միրկէօն վէ Պէյգօղ վէ Գանլըճա բազար գաեբդլարը, վէ Շիշէճի խանընքն սիւլիւսանը հիսսէսի վէ Աեազմա վէ գուրու-Չէշմէ վէ Պէպէք հաճապ չէքիլէրի, վէ Օրթաքէօյ վէ Պէշիկթաշ վէ Իւսկիւտար վաքօր իսկէլէէրինտէ մա միւշթէմիլաթ իւչ պապ գահվէ, վէ Երինէ Պէշիկթաշ վաքօր իսկէլէսինտէ թուղա վէ քիրէմիտ սէրկիլէրի վէ քէրէսթէճի տիւքքեանը, վէ Արապա մէյտանը վէ Սէրանճէմէ եօգուշունտա սու թէրազիսի պէյնինտէ պիր պապ տիւքքեան, վէ Գալաթաշ ճատտէսինտէ պէշ պապ, վէ Խըրգոյի Սէատթինտէ իքի պապ, վէ Եէնի-Պաղչէտէ եէտի պապ, Հաթապ-Գարբուսունտա պիր պապ գահվէ, վէ Գասըմ-Բաշատա իքի պապ, վէ Գուրու-Չէշմէ սագա կէտիկի, վէ Մէյմարը Բէմալ մահէլլէսինտէ իքի պապ տէքքաքին վէ Լայլիտէ պիր պապ մաղազա, վէ Համիտիյէ իմարէթի իթթիսալինտէ պիրպիրինէ միւթթասիլ տէօրթ պապ, վէ Թօբխանէտէ Զավուշպաշը ճամիի թահթընտա իւչ պապ, վէ Ճէրրահ բաշատա պիր պապ վէ Ֆաթիհ ճիվարընտա օթուզ ալթը պապ տէքեաքին վէ պիր պապ պաղչէ, վէ Պաղչէ-Գարբուսունտա, Եէնի ճամի հավլիոնտէ իքի պապ տիւքքեան վէ իքի պապ մաղազա, վէ պիր գբթա սալաշ վէ գահվէ մահէլի, վէ Եագուպ աղա ճամիի թահթընտա իքի պապ, վէ Գանլըճա գարիեէսինտէ իքի պապ տէքեաքին տօգսան ալթը սէնէսի մուհարրէմի ղուրբէսինտէն իթիպարէն քիրայէ վիրիլէճէկինտէն թալիպ պուլունանլարը նիհայէթ զիլհիճճէնին եիկիրմիսինէ գատար վէքիլէրի իլէ պէրապէր Էվգաֆը հիմաեուն վարիտաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի վէ միւտտէթի մէղքիւր թէքմիլինտէ իհալէյի գաթիէ իճրա գըլընաճաղը իլան օլունուր։

ՆՈՐ ՕՐԱՑՈՅՑ
1879
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Տպագրութիւն Զարդարեան
Կը ծախուի զին 20 Փրդ. Մէճիտ

—

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
1879
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Տպագրութիւն Զարդարեան
Զին 40 Փարայ Մէճիտ

13 կենդանագիր պատկերներով զարդարեալ։ Սոյն ընդարձակ օրացոյցը բայց բուն օրացոյցէն կը պարունակէն նաև վերջին Ռուսօ-Յաճկական պատերազմին համառօտ պատմութիւնը, առողջապահական ամենակաւորագոյն գիտելիքներ, բարոյական սկզբունքներ, խայթման, այրածի դեղեր, ճնաստակար ճճիներ ջնջելու կերպեր։ Ասոնցմէ զատ Ազգային նշանաւոր բանաստեղծ Բոմատ Բաթիպայի Հայերու Ռուսը վերնագրով մէկ չնաշխարհիկ ոտանաւորը։

Կը ծախուի Զարդարեան վաճառատունը, Յուլիան Համամ փողոց, Աչքը էֆէնտի խանի դիմաց թիւ 12 և ամեն գրավաճառաց քով։

ՕՍՀԻՊ ՂԱԶԷՐՕՍ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITIH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ
Նամ Լոնդրա վի Էդինպուրկ ենանը ոչիսրէնա ֆոմբանիսը

		Ինկ. Լր
Ասլ սէրմաեէ		2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	250,000	
Եանընքն չիւպէսին. տէն հասըլմուշ		
Իհթիեաթ ագճէսի	1,040,744	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սա. ֆի քեարը		917,178

NORTHERN ASSURANC COMPANY
ՆՕՐԹՀԷՐՆ
Նամ Լոնդրա ենանը ոչիսրէնա ֆոմբանիսը

		Ինկ. Լր.
Ասլ սէրմաեէ		3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանընքն չիւպէսին. տէն հասըլմուշ		
Իհթիեաթ ագճէսի	380,000	530,000
1875 տէ Ս. ֆի քեար		351,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պուլատէի իքի սիկուրթա գումրանեաարընընն ՊԻՐԼԷՆՄԻՆ աճէնթօսու նապ օլունմուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իշին չօգ պուլատըգար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Խթանպօլուն բաղչէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէղքիւր գումրանեաար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթաեա թուրտուղարը էպնիյէլէրի, ալէյնլէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր պիր, Եանընքն սիկուրթասը իշին վիրտիքլէրի գօլայլըգլար իլէ պիր չօգ իշ եարմաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Խթանպօլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիյէ սիկուրթաեա թուրթաճաղ տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Կրլավանի-խանընտա 5 նիւմէրօ մաղազաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէղքիւր գումրանեալարըն աճէնթօսու
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ